

G. episcopus servus servorum dei, omnibus episcopis, ducibus,
comitibus, ceterisque fidelibus in regno thesauro
morum christiana fidei defendentibus, salutem
& apostolicam benedictionem. Audimus quosdam
inter vos de excommunicatione qua in
regem fecimus dubitare, ac querere, utrum
iuste excommunicatus sit, & si nostra sententia
ex auctoritate legalis censuratur ea que fletibus
deliberatione pergressa est. Quapropter qualiter
ad excommunicandum adducti sumus, put
uerimus potius recte conscientia nostra oculis
vostre intellectibus omnium patefacere curam
in nostra ut singulas causas que heu ni
mum note sunt, quasi nostro clamore impli
blici precipiamus, qua ut eorum opinionem satis
faciamus, qui putant nos spiritalem gladium
temere, & magis motu animi nostri, quam
divino metu, & iusticie zelo arripuis
se. Cum adhuc in diaconatus officio positi
essemus, plura ad nos de regis actionibus
sinistra, & multum in honesta fama, propter
impiale dignitate, & reverentia patris
& matris eius, nec non propter spem ac deside

Biblioteka UMK Toruń

Toruń / Toruń
Biblioteka Uniwersy-
tecka

Ms. 86/II

Holder - Egger Nr. 31
(1906)

Schmidsprengel 19 x 11 cm
(10 x 18,5 cm)

Łódź Nr. 14

in correctionis sue. et in aplacatione. et
municijs admonitionum. ut a punitate sua
desisteret. et memor generis clarissimi.
ac dignitatis sue. uitam suam moribus. quibus
regem. et futurum deo donante decerneret
imperatorem institueret. Postquam autem
ad pontificatus apicem. licet indignum uenit.
et illius etas pariter cresceret et iniquitas.
intelligentes dominum omnipotentem. tanto distric-
tius de manu nostra animam illius requiritu-
rum. quanto nobis ad increpandum illum pre-
cunctis libertas data fuisset. et auctori-
tas. multo sollicitius eum modis omnibus
arguendo. obsecrando. increpando. ad
emendationem uite sue hortati sumus. Cum
sepe nobis deuotas salutationes. et
litteras mitteret. excoisante. cum exstaret.
quod fluxa esset et fragilis. tum quod ab-
his. in quorum manibus curia erat. multotiens
sibi male suatum. atque consultum sit. moni-
tamur. et de die in diem se promptissime suscep-
turum uerbis quod deus promissit. ceterum. re et
exaggeratione culparum penitus concu-
cauit. Inter hec quosdam familiares suos.
quorum consilijs et machinationibus episcopus

et multa monasteria inducit. pro precum
lupis pro pastoribus simoniacam heresim fedauit.
rat. ad penitentiam uocauimus. quatenus
et bona ecclesiarum que pro inuentum tam sce-
lerati commercij sacrilega manu suscep-
rant. uenerabilibus locis ad que pertine-
rent. dum adhuc locus esset emendandi.
redderent. et ipsi pro perpetrata iniquita-
te plamentia penitentie deo satisfacerent.
Quos dum ad hec exequenda. datas
inducias sperneret. et in consuetam nequitiam
pertinaciter stare cognouimus. sicut dignum
erat sacrilegos. et ministros. ac membra
diaboli. a comunione et corpore totius
ecclesie separauimus. et regem ut eos ad domo
sua. a consilio. et omni comunione sua.
sicut excommunicatos expelleret admo-
nuimus. Interim uero ingrauescente
contra regem saxonum causa. cum uires. et
prosidia regni ex maxima parte a se defi-
cere uelle conspiceret. iterum nobis direxit
epistolam supplicem. et omni humilitate
plena. in qua omnipotenti deo. et beatis uir-
tutibus. ac nobis. ualde se culpabilem reddens.
preces etiam obtulit. ut quod ex sua culp.

et de his indolis et in nobilibus

Thoru
lib
H. 86/II
p 2-3

- 136 3 ✓ ina multa virtute memorabilis. Adsunt quoque aliquot ex Belgica episcopi. / Confluunt etiam viri illustres nonnulli. / c
 174 1 ✓ e aedes regias et predia regalia Gerberge regine que in Belgica erant, tyrannica / temeritate pervadit. Regina vero apud
 109 22 ✓ ontra / illum agitans, quicumque illius videbantur, / a Belgica exturbavit; qui vero sibi / consentiebant, consilio Gise
 206 12 ✓ to obtinuit. Horum ergo discordie incentivum principium Belgica fuit. / 68. INDIGNAT<IO> Lotharii i<n> Ottonem. / Igitur
 69 12 ✓ ollo / longus, cuius etiam obitus multam rei publice in Belgica intulit labem, communi / corporis validitudine tactus et o
 142 13 ✓ retur apud / regem magnum Ottonem, eo quod ipse tunc in Belgica moraretur, et apud alios, / quorum prudentie res publica
 61 1 ✓ ropolitani Heriuei consilio usus {Gislebertum} / qui in Belgica omnibus potior erat, per legatos accersit. Hic enim ab H
 71 6 ✓ em admodum, ac plurimum id pertractabat apud eos qui in Belgica potiores / videbantur non quidem Rotberto, sed sibi regn
 75 22 ✓ onstantissime consultant. Nec defuit Gis(lebertus) ab / Belgica, qui mox absque deliberatione Rotbertum regem creandum p
 66 1 ✓ Rasur, darueber radiert Gisleberto. / IIII cohortes ex Belgica. Quibus et Richuinus predictus preerat. Aquitanorum vero
 77 7 ✓ iurant. / 44. Mox quoque et regio iussu accersitur ex Belgica, quicumque ab rege non / defecisse videbantur. Quorum co
 48 14 ✓ enti / iure firmatur. Ac tempore statuto conveniunt, ex Belgica quidem Coloniensis, / Treuericus, atque Maguntinus metro
 58 8 ✓ i infortunio apud suos agitans querelam. Huc etiam / ex Belgica quo Celtice conlimitat, atque ex Celtica principum nonnu
 223 13 ✓ dum a Lothario expetendum cogitaret, eumque concessa / Belgica sibi sotium et amicum facere moliretur, legatos premisit
 109 9 ✓ emenso ad propria remeat. / Cod. Hist. 5 / 17. <RE>X IN BELGI<ca s>uos sibi / soci<at> et Ottonis <fau>tores ultra / <Rh
 206 8 ✓ immane, / et anceps victoria fuit. Etenim cum ab Ottone Belgica teneretur, et a Lothario / impeteretur, contra se dolos
 176 15 ✓ Nec moratur B(runo) et cum duobus milibus armatorum ex Belgica, / terram tyranni occupat, urbemque Trecasinam obsidione
 162 10 ✓ Conveniunt ex Germania / principes nonnulli. Adsunt ex Belgica universi. Nec desunt legati Grecorum, Itolorum, / Anglor
 75 15 ✓ Rotberto hinc in Celtica, ab Gis(leberto) vero inde in Belgica urgeretur. Et / Rotbertus quidem de regis abiectioe sui
 49 3 ✓ Celtica quidem, paucissimi eius partes sequebantur. Ex Belgica vero ei omnes / addicti sunt. Ab illis enim devotissime
 62 11 ✓ nescio sive eadem cupienti. / c) ueber gestrichenem qui Belgicam (anscheinend korr. aus Belgice). / 24. <R>ESP(ONSIO) HE
 36 17 ✓ RIBUTIO. / Gallia ergo et ipsa in tria distincta est in Belgicam, Celticam, Aquitanicam. Quarum / prior Belgica, a Rheno
 142 18 ✓ elere voluit auctor" Waitz. / 61. Post hec vero, rex in Belgicam concessit, ibique ei locuturus, Otto rex obviam / venit
 110 13 ✓ ecisse / et ad Ludewicum confluisse Rheno / transmisso Belgicam cum exercitu ingreditur / eiusque loca plurima incendii
 110 9 1 / eicit. Quorum etiam res suis contulit. / 18. <OT>TO BELGI<cam> devastat. / LEERZEILE / Otto interea Belgicos comperi
 137 1 ✓ 4. Interea Otto rex cum Rheno transmisso, exercitum per Belgicam duceret, obviat / regi Conrhado, qui tunc ab Alpibus eg
 75 9 ✓ nteresse non possit. His ergo rex in Celtica permotus / Belgicam impetit. At Gis(lebertus) utpote qui fidem abruperat, a
 109 19 ✓ ugere / compellebat. Presenserat etenim Ottonem / velle Belgicam in suum ius transfundere, / unde et truculentius contra
 49 10 ✓ erium magnifice donat. Tandem fluvio / Matrona remenso, Belgicam ingreditur. Ac oppido receptus, quod dicitur Fara, pre
 110 13 ✓ stentare, et a se penitus defecisse, / Rheno transmisso Belgicam ingressus, / eius loca plurima incendiis ac ingentibus
 237 19 ✓ O duce. / Karolus spe regni decidens, animo turbato, in Belgicam iter dimovit. Preterea / tempore constituto, Galliarum
 111 6 ✓ bertus dux dedecoris iniuriam / ultum ire volens, omnem Belgicam / lustrat, ac tirones lectissimos in unum / cogit, sene
 212 11 ✓ lo nomine clari. Otto / interea cum exercitu digressus, Belgicam petiit, ibique procinctum solvit. Tanto favore / et ben
 112 3 ✓ cultam in eius casu commiserationem / habuit. Atque in Belgicam profectus, / eius uxorem Gerbergam Ottonis / sororem co
 215 6 ✓ culum aggressus sim, cum per me hostem nuper fugaverit, Belgicam / quoque insignibus sublatiis hostilibus subarraverit. Q
 74 30 ✓ ant. / a) folgt gestrichen Et post hec Gis(lebertus) in Belgicam redit, municipia militibus / Frutolf / LEERZEILE / LEER
 225 5 ✓ bus faventibus cum rex sibi in animo esse diceret, / ut Belgicam repeteret, eamque militaribus copiis expugnaret, ipsi h
 50 13 ✓ idianas obtinuit. Inde quoque omnibus obtentis rediens, Belgicam repetit, / ac sanctum Remigium donis egregiis honorat.
 119 3 ✓ / Rex principibus in pace dimissis, cum paucis iter in Belgicam retorquet, Ottoni cuius / sororem, coniugem sibi addixe
 81 3 ✓ mam exercitus partem amiserat, mox iter sine spoliis in Belgicam / retorsit post truculentius redire disponens. Hac temp
 226 14 ✓ us foret sese ulterius ire, armisque et viribus totam / Belgicam sibi subiugare, an residendo Uirduni, per legatos habit
 109 19 ✓ ompulit. / Presenserat enim Ottonem velle in suum / ius Belgicam transfundere. Unde et equo / ei non ferebatur animo. Tr
 223 16 ✓ tos iuratis, Lotharius tempore statuto cum exercitu per Belgicam / transiens, ne teneretur s<acra>menti obn<oxius> ad lo
 112 6 ✓ ltam in eius casu miserationem / habuit profectusque in Belgicam / uxorem eius Gerbergam Ottonis sororem / coniugio duxi
 74 9 ✓ adet, / Celticam solam regi posse sufficere / asserens, Belgicam vero atque Germaniam, / rege alio plurimum indigere. Un
 74 9 ✓ ssuasit Celticam solam regi sufficere / posse asserens. Belgicam vero atque Germaniam / rege alio plurimum indigere, / u
 54 10 ✓ sic haberentur, pro regiis causis / contigit episcopos Belgice apud regem congregari. Unde et metropolitanus accersitus
 226 20 ✓ sio a Belgis. / Dum hec multa consultatione ventilaret, Belgice dux Teodericus, necnon et vir nobilis / ac strenuus Gode
 143 5 ✓ acio / celebrarunt Trit. fol. 42. / b) folgt gestrichen Belgice. / 62. DUX U<RBEM> Rem<orum im>pug<nat.> / Dum hec ita s

inter ecclesiasticas causas eorum ad nouum
iustitiam. & decreta secunda patrum factu
e. qua apostolica prudentia & auctoritate
et corrigere studere. ut in eam
nobis promissa obediencia. consensus. & fi
dele pmissa adiutorium. Hoc. de etia
p. ea. a consuetudinibus & legatibus nostris. humbro
p. m. s. n. e. p. o. & g. r. a. l. d. o. o. s. t. e. n. s. i. e. p. o. q. s.
ad illam. ad illam. ad penitentiam suscepit.
malitiam. in ipsa sacralis stolas quas incol
lo tenebat. et remittendo. et in manu.
deinde p. aliquot tempus commisso. et in saxo
nibus p. h. a. r. t. p. u. e. t. o. r. i. a. q. u. a. a. d. e. p. t. u. s. i.
tales de gratia & in eam obtulit. ut uo
ta que de mandatione sua fecerat. con
tuitio fieri. & nihil eorum que p. m. s. n. e. p. o. q. s.
arrendens. excommunicatos in sua fami
liaritate. et ei adsumptu p. d. i. s. s. e. u. d. i. m.
elephas. in alis in delicia. primu qd ab eorum
heret. Lualone. & p. l. a. c. r. i. l. e. g. i. o. & r. e. n. t. u. s. y.
qua p. come heresis ex communicati s. t.
cia. p. n. e. o. 1310
ablatus. et
auctore d.
aplicari.

meat. conuenerunt. aut. ut. o. s. t. e. n. s. i. e. p. o. q. s.
conuenerunt. aut. ut. o. s. t. e. n. s. i. e. p. o. q. s.
satisfaciendo ecclesie. & reconciliando. et tunc.
Cui recipiendi. campus in epiphania.
locus. auguste designatur. ubi domino
pape uenienti. maiores huius terre oc
currere possent. huiusmodi dispositis. huiusmodi
discessim. putantes eodem quo statutu
e ordine. re. p. c. e. s. s. u. r. a. s. longe alia me
erat regi. qua ut in nostris partibus. uel no
bis presentibus. se ad rationem poneret.
Mutato igitur communi maioris decreto.
cu priuatis consultoribus. noua consilia eu
duntur. Clam nobis omnibus iter suu p. p. a. r.
tes burgundia. in talia dirigunt. ubi
langobardorum ope iuncta. domnu apostolicu
ad p. f. i. n. i. t. u. tempus & locu tendent. pre

sententia totus discors. egyptus. d. n. e. p. a. l.
luu dereliqui. secut. ut huiusmodi melior. qui
eodem uicine p. c. e. s. s. e. r. u. n. t. Luilica. p. a. u. i. o.
reserent illis quos aua ueritatis. siue timor.

h. d. e. o. a. s. t. h. a. l. o. m. i. t. a. d. o. s. p. u. o. d. e. t. e. t. r. a. r. c. h. a. q. u. e. g. e. l. i. a. t. q. u. e. p. r. e. s. i. d. u. m.
h. d. e. o. a. s. t. h. a. l. o. m. i. t. a. d. o. s. p. u. o. d. e. t. e. t. r. a. r. c. h. a. q. u. e. g. e. l. i. a. t. q. u. e. p. r. e. s. i. d. u. m.
h. d. e. o. a. s. t. h. a. l. o. m. i. t. a. d. o. s. p. u. o. d. e. t. e. t. r. a. r. c. h. a. q. u. e. g. e. l. i. a. t. q. u. e. p. r. e. s. i. d. u. m.
h. d. e. o. a. s. t. h. a. l. o. m. i. t. a. d. o. s. p. u. o. d. e. t. e. t. r. a. r. c. h. a. q. u. e. g. e. l. i. a. t. q. u. e. p. r. e. s. i. d. u. m.
h. d. e. o. a. s. t. h. a. l. o. m. i. t. a. d. o. s. p. u. o. d. e. t. e. t. r. a. r. c. h. a. q. u. e. g. e. l. i. a. t. q. u. e. p. r. e. s. i. d. u. m.
h. d. e. o. a. s. t. h. a. l. o. m. i. t. a. d. o. s. p. u. o. d. e. t. e. t. r. a. r. c. h. a. q. u. e. g. e. l. i. a. t. q. u. e. p. r. e. s. i. d. u. m.
h. d. e. o. a. s. t. h. a. l. o. m. i. t. a. d. o. s. p. u. o. d. e. t. e. t. r. a. r. c. h. a. q. u. e. g. e. l. i. a. t. q. u. e. p. r. e. s. i. d. u. m.
h. d. e. o. a. s. t. h. a. l. o. m. i. t. a. d. o. s. p. u. o. d. e. t. e. t. r. a. r. c. h. a. q. u. e. g. e. l. i. a. t. q. u. e. p. r. e. s. i. d. u. m.
h. d. e. o. a. s. t. h. a. l. o. m. i. t. a. d. o. s. p. u. o. d. e. t. e. t. r. a. r. c. h. a. q. u. e. g. e. l. i. a. t. q. u. e. p. r. e. s. i. d. u. m.
h. d. e. o. a. s. t. h. a. l. o. m. i. t. a. d. o. s. p. u. o. d. e. t. e. t. r. a. r. c. h. a. q. u. e. g. e. l. i. a. t. q. u. e. p. r. e. s. i. d. u. m.

- 183 16 ☒ ns adegit. Quos cum multo coleret amore, precipua tamen beati R(emigii) / Francorum patroni monachos caritate extollebat
35 1 ☒ Richeri / Historiarum libri IIII / DOMINO AC BEATISSIMO PATRI, GERBERTO REMORUM / ARCHIEPISCOPO, RICHERUS MON
131 17 ☒ a, usque urbem Turonicam huius lucis / solamine, corpus beatissimum detulere, in basilica sancti Iuliani martiris, quod
51 9 ☒ cum multa benignitate principes coleret, precipua tamen beatitudine Haganonem / habebat, quem ex mediocribus potentem ef
239 2 ☒ lulpia precipitatum / quam aliena videte. R(ei) p(ublice) beatitudinem magis quam calamitatem optate. Si eam / infelicem f
240 1 ☒ elici successu omnia ordinans, atque distribuens. Et ut beatitudini sue / responderet, multo successu rerum secundarum l
273 10 ☒ enter adiuturum. Hec in conspectu divine maiestatis, et beatorum / spirituum et totius ecclesie assistens promitto, pro
167 1 ☒ t corpus usque ad / animam, et sic mortificatos a regno beatorum spirituum repellat. Sibi etiam periculo esse / memorant
70 17 ☒ coniugio Gerberge Heinrici Transrhenensis / filie satis beatus in nimiam pre insolentia temeritatem preceps ferebatur /
90 4 ☒ o custodia / vix quinto Trit. fol. 29. / b) siehe unten bei I 57. / 57. <R>egis, ac <pyr>atarum con<flic>tio, eorum<que
76 8 ☒ ge. / 42. Interea K(arolus) a Gallis preter paucissimos Belgarum desertum sese comperiens, / apud precipuos eorum qui a
90 7 ☒ ordine valebant accitis ex Gallia Celtica, / cum multis Belgarum, duodecim cohortes ordinat. Cum quibus iter arripiens,
76 23 ☒ te repetendum, nisi bello ipsum / a) ueber gestrichenem Belgarum magnates. / aggrediariis tyrannum. Regnum ereptum non ir
66 4 ☒ m ergo cum Aquitanis in / prima fronte constituit. Dein Belgas, at Neustrios subsidiis locat. Ipse etiam dux / legiones
110 11 ☒ EILE / a) ueber gestrichenem rex. / Frutolf / Otto vero Belgas comperiens a se defecisse / et ad Ludewicum confluisse R
293 9 ☒ O(do) interim suos placat colligit et incitat. Ratusque Belgas et / piratas tempestivos, cum suorum paucis tanta celerit
109 15 ☒ llia, cum Hugone / Cisalpino principe in pago Alsacio / Belgas exteriores, qui ad se nondum / venerant, assciscebat et q
206 1 ☒ itanus ... / 67. OTTON<IS> promotio <per> Germa<nos> et Belg<as> / Post obitum domni Ottonis Germanorum regis, eius fil
59 3 ☒ ur. Regem / inquiens Suessionis sese privat<um> habere, Belgas preter paucissimos ad sua / discessisse. Unde et rei comm
48 7 ☒ archiepiscopus, de K(aroli) promotione in / regnum apud Belgas tractabat, videbatur etenim tunc, quod presens oportunita
225 9 ☒ ros in / Belgica, donec aut armis expugnetur, aut victi Belgae in deditionem omnes transeant. / Quorum sponsione suscept
67 7 ☒ ui in cornibus erant, a tergo impetuntur. Mox quoque et Belge improvisi prosequuntur, / atque piratas qui a tergo suos p
111 27 ☒ , vi / undarum victus periit sessoremque immersit. / At Belge interitum ducis ignorantes / totis viribus decertabant tan
111 14 ☒ ta / Saxonia collectas copias accelerantibus / induxit. Belge itaque cum duce suo / indubitanter renitentes cum Germanis
71 16 ☒ m exercitu rediret, Belgisque bellum / inferre pararet, Belge mox non in aperto cum Gis(leberto) resistere nisi sunt, se
71 18 ☒ pararet inferre / Belgis, quorum dux erat Giselbertus, Belge mox non in aperto cum Giselberto / nisi sunt resistere, se
224 3 ☒ ediit, non tamen sine difficilis laboris incommodo. Nam Belge per quorum / medium cum equitatu transierat, indignati tra
38 1 ☒ et eloquentissimis / semper claruit." Preter hec quoque Belgae, rebus disponendis insigniores, robore / atque audacia no
97 4 ☒ que Celte cum Aquitanis, Hugonem Rotberti regis filium, Belge vero, Ludouicum / Karoli sequebantur. Quorum neutri commod
165 7 ☒ mque / dimicatum est. Utrimque quam plurimi sauciantur. Belge vero quia ab urbanis nimium / arcobalistis impetebantur, r
36 18 ☒ est in Belgicam, Celticam, Aquitanicam. Quarum / prior Belgica, a Rheno qui Germaniam ab oceano determinat, que multaru
165 2 ☒ abatur. Adest ergo Chonradus / dux cum exercitu ex tota Belgica ab Ottone rege missus. Ludouicus vero rex cum / exercitu
224 21 ☒ lo regis administraretur imperio. / a) folgt gestrichen Belgica atque. / 100. Itaque Odonem atque Herbertum viros illust
71 10 ☒ lentis effacaciter illiciebat. Fit itaque / multorum ex Belgica cum eo consensus. Sed hoc satis inprovidae ac inconsulte.
173 16 ☒ rente, Ragenerus quidam / quem Otto rex ob custodiam in Belgica dimiserat, multa que illicita erant presumebat. / Inter
225 9 ☒ nexa, ulterius processuros. Tandiu etiam moraturos in / Belgica, donec aut armis expugnetur, aut victi Belgae in deditio
171 5 ☒ o succedere. Adveniunt itaque ab / Ottone rege omnes ex Belgica duce Brunone principes, sed et ex Germania aliqui. / Ade
160 8 ☒ tes Mosomum mittit et capit. / Interea exercitu ex omni Belgica duce Conrado apud regem collecto, tres cohortes / rege i
165 3 ☒ tione rege missus. Ludouicus vero rex cum / exercitu de Belgica ducis terram ingreditur. Primum vero urbem Silletum adit

in ecclesiasticis causis contra carnalium
iustitiam. & decreta scilicet patrum factu
e. quia apostolica prudentia & auctoritas
se contra iustitiam studerent. atque in illis
nobis per nos obediunt. consensu. & si
de his rebus adiutorium. Hoc. de etiam
per nos. & consensu. & legatis nostris. humiliter
per nos. & geraldum ostiensem episcopum. quod
ad illam. & ad penitentiam suscepit.
in illis. & in sacras stolas quas in col
lorem. & in remittenda. & in manu.
deinde. & aliquot tempus commisso. & in saxo
nibus. & in pueris. & in auctoritate. & in adeptus.
tales deo gratias. & in uicinas obtulit. & in uo
ta que de mandatione suas fecerat. con
tinuo frangere. & nihil eorum que praeferat
attendens. excommunicatos in sua fami
liam suam. & in omnes. & in uo
dicabatur. quatenus. & in auctoritate.
decretis. & in excellentia. & in auctoritate.
Quoniam. & in auctoritate. & in auctoritate.

meat. & in auctoritate. & in auctoritate.
deinde. & in auctoritate. & in auctoritate.
satisfacundo ecclesie reconciliat. & in auctoritate.
Cui recipiendi. & in auctoritate. & in auctoritate.
locus auguste designatur. ubi domino
pape uenienti. maiores huius terre oc
currere possent. & in auctoritate. & in auctoritate.
discessim. putantes eodem. & in auctoritate. & in auctoritate.
ordinem. & in auctoritate. & in auctoritate.
erat regi. quia ut in multis partibus. & in auctoritate. & in auctoritate.
bus presentibus. & in auctoritate. & in auctoritate.
Mitato igitur. & in auctoritate. & in auctoritate.
eum priuatis. & in auctoritate. & in auctoritate.
duntur. Clam nobis omnibus. & in auctoritate. & in auctoritate.
ter burgundis. & in auctoritate. & in auctoritate.
langobardorum. & in auctoritate. & in auctoritate.
ad praeinitum. & in auctoritate. & in auctoritate.
occupant. Ea quidem intentione. & in auctoritate. & in auctoritate.
tione sui uoluntati. & in auctoritate. & in auctoritate.
congruentem. & in auctoritate. & in auctoritate.
ingenio elicerent. & in auctoritate. & in auctoritate.
fessit. Nam siue. & in auctoritate. & in auctoritate.
peritum sit. & in auctoritate. & in auctoritate.
na auctoritate. & in auctoritate. & in auctoritate.
sicut nobis. & in auctoritate. & in auctoritate.

Thoru
UB
H. 86/II
p. 4-5
(+
p. 4d)

- 49 14 ✓. <Tu>mulatur vero <cum m>ulto / suorum lam(en)<to>, in basilica <sanct>i Dionisii mart(iris). / 14. MORES K(aroli). / K
131 17 ✓huius lucis / solamine, corpus beatissimum detulere, in basilica sancti Iuliani martiris, quod idem / vir sanctus summa
45 22 ✓riduanum indicitur ieiunium. Die vero constituta cum in basilica / sancti Marcialis martiris, post episcoporum peracta o
166 5 ✓re. / 95. Quo etiam tempore, sinodus Rome habita est in basilica sancti Petri apostoli, / presidente domno Agapito papa.
146 6 ✓ Indicitur vero habenda Id. Ian. Et evoluta tempore, in basilica sancti Petri apud / Mosomense castrum secunda sinodus h
41 13 ✓ communi decreto, Odonem virum militarem ac strenuum in basilica sancti / ... regem creant. Hic patrem habuit ex equestr
180 8 ✓bi ducis invidiam comparavit. / 19. Ordinatur itaque in basilica sancti Remigii ab episcopis Remensis metropolis / dioce
49 1 ✓runt Trit. fol. 22. / die domi<nic>a, collecti Remis in basilica sancti Remigii K(arolum) / quindennem regem creant, ac
76 2 ✓eligitur, ac multo ambitionis elatu / Remos deductus in basilica sancti Rem(igii) rex creatur. A cuius coronatione perac
171 12 ✓tium laudantibus, Lotharius / duodennis, rex creatur in basilica sancti R(emigii) ubi pater suus tumulatus cum aliis / r
158 4 ✓scopi supradicti tricesima die post peractam sinodum in basilica sancti / Uincentii martiris apud Laudunum sub rege Ludo
157 9 ✓ndicitur vero post dies XXX / iterum habenda Lauduni in basilica sancti Uincentii martiris, ut ibi exeratur anathema / i
115 16 ✓constituant. / Collecti ergo apud urbem Suessonicam, in basilica sanctorum martirum Crispini et / Crispiniani, civium Re
basilicam
271 3 ✓emorum pervasores fuere, et sancte dei genitricis Marie basilicam cum / armata manu ingressi sunt, sanctuariumque nefari
127 12 ✓eversi fuerint. Demones / quoque equitum specie visos, basilicam quandam non procul sitam, evertisse, eiusque / trabes
265 2 ✓ / inhorruebat, mundumque tetra caligine obduxerat, cum basilicam sancti Pharonis / introii, fratribus adhuc parantibus
Basilicas
103 18 ✓unicipia aliquot, villasque et agros depopulati / sunt. Basilicas quoque quamplures combusserunt, ac indempnes redire ob
basilicae
182 1 ✓enim qui ab ecclesie introitu per quartam pene / totius basilicae partem, eminenti structura distendeba[n]tur, penitus d
Basiliensis
149 7 episcopus, Borath, Sleosuicensis episcopus, Uuichardus Basiliensis / episcopus, Liefdach Ripuensis episcopus. / 70. <D>
Basoli
124 18 ✓advenisse dinoscens, Artol[dus], qui in coenobio sancti Basoli confessoris ab / urbe pulsus morabatur, mox quicquid a ti
267 1 ✓erent. Collecti sunt ergo in coenobio monachorum sancti Basoli / confessoris, Remorum diocesanei, Remensis quidem metrop
114 8 ✓stipatus, rogabatur ut Auenniacensi abbatia, sanctique Basoli rebus / contentus, episcopii dignitate sese abdicaret. At
Basolum
114 11 ✓repudium. Et tandem canibus satisfaciens, ad / sanctum Basolum ibi moraturus abscessit. / 23. HUGO AC H<ERIBERTUS> IN R
bb
72 9 e resociantur, ac cum eo in Gis(lebertum) / feruntur. / b-b) Ad quos rex legatos dirigens promisit eis se omnia donaturu
170 13 rispilatis, quod Galli variolam vocant Trit. fol. 47. / b-b) am Rand; XVIII korr. aus XVII und XXXVI aus XXII Hs.; anno
40 18 rum sese asportaturos certissime rati. Quorum impetus / b-b) auf eingefuegtem Blattstueck (fol. 2b); oben auf fol. 2b ha
211 20 rum, quorum alter / Germanus, alter vero Gallus fuit. / b-b) korr. aus canem latrantem repellant, et a tanta ignominia n
70 6 end an familiarissime recipitur (siehe / oben I 24 Var. b-b) den folgenden Text: Hac tempestate Ragenerus vir nobilis /
90 15 ratis, rex exercitum / reduxit, procinctumque solvit. / b-b [I 56-57]) Wilhelmus Nortmannorum dux audita morte Caroli pr
63 6 te eum admittitur, ac / ambo in amicitiam federantur. / b-b) Nach Heriveum dirigebat (siehe oben I 22 Var. a) faehrt Fru
52 7 sionibus his minime credulus, / a dilecto non cessit. / b-b) pileum eciam de capite regis multociens raptum palam sibi i
47 19 e tutori commissus, patrimonium cum / matre possedit. / b-b) que (scil. uxor) peperit ei (scil. Ingoni) Gerlonem virum p
82 21 nihil ruboris incusserunt, cum ira dei eis immineret. / b-b) Ruodolfo autem, ut dictum est, in regnum Karoli sublimato H
65 10 eos qui nulla penitentia ducti ad sese non redierunt. / b-b) ueber gestrichenem multa benivolentia assumit. Es folgt wei
beate
78 18 ontem loco oppositum conscendit, ubi etiam est basilica beate Genouefe virginis / a) folgt getilgt de militia et fame gl
183 19 ✓s et strenuus, et fama celibis / vite omnibus clarus, a beate memorie Ioh(anne) papa, cum multa reverentia exceptus / es
131 10 ✓HE>otilonis Turonen<si>um episcopi<.> / Quo tempore cum b(eate) m(emorie) Theotilo Turonice urbis presul de renovanda /
192 9 ✓ingressi, post / preces ante sanctos apostolos effusas, beate recordationis papam ... adeunt, ac sese / ei indicant, quo
beati
302 12 ✓sti cum statuissem non discedere a clientela patris mei beati Adalberonis, ab eodem / ignorans ad sacerdotium preelectus
310 27 ✓... per omnia honor et quoniam nuper insignia portarum beati Michaelis archangeli / in Adriano tempore nocturno sublata
148 7 ✓ur angelorum domus, secus / fluvium Rhenum, in basilica beati Remigii Francorum apostoli. Domno itaque Marino / presiden
184 11 ✓coenobium, non longe ab urbe / Remorum situm. Ubi etiam beati Remigii Francorum patroni corpus sanctissimum / decentissi

liber. nicola
causa de iudi
lia

more reconciliatio illa processit. quippe quoniam
nulla satis factio processit. Sic recepto inco
munionem regi. de regni sententia nihil
remissum est. Dum hec in italia agunt. iam an
no transacto. ex quo regi regni gubernacu
la sinodali iudicio interdicta sunt. the
thomici conventui facientes. ducem rodulfum.
in regem sibi elegerunt. Rogressus inter
de italia. et nec parvam de sua absolutione
et tam reportans. maximam in regno com
mouit seditionem. Legitur quod domni pape
causa labore huius certaminis suscepit.
mandauerunt illi de predicto. et quod contra
iudicium sedis apostolice regnum sibi usurpare
contenderent. rogantes ut et in honore.
et illorum necessitati providere. et cum esset apostolicus.
iuxta apostolum. qui destruxit. non edificaret.
Ad quam petitionem. subscriptas has epistolas. non
adnotum illorum respondentes remisit. tam
ipsis. quam et legatis suis quod tunc apud eos mo
rabantur.

Gregorius episcopus servus servorum dei. Carissi
mus in christo filius. B. diacono. et B. abbati.
salutem et apostolicam benedictionem. Fratritati
vire notum esse non ambigimus. quia ideo ab

urbe confisi de misera ciuitate. et adiutorio
beati petri egressi sumus. ut ad beatum
corum partes. composituri inter. factum
nozem dei. et utilitatem sancte ecclesie pacem
transiremus. Sed quia defuerunt qui nos
secundum quod dispositum erat conducerent.
impediti aduentu regis in italia. in
longobardia inter inimicos christianae reli
gionis non sine magno periculo reman
simus. et adhuc sicut desiderauimus ultra
montes proficisci nequimus. Quo circa
monemus uos. et ex parte beati petri pre
cipimus. ut fulta auctoritate huius nostri pre
cepti. namque. uice ab eodem apostolorum principe
accincti. utrumque regem. et uidelicet atque.
et. commontatis. quatenus iam nobis illic
secure transeundi aperiant. et adiuto
rium atque. ducatum per tales personas de quibus
uos bene confidatis prebeant. ut iter nobis
a populo pregente pateat. Desideramus enim
cum consilio clericorum atque. laicorum eisdem
regni qui deum timent et diligunt. cau
sam inter eos deo fauente discutere. et cui
parti magis ad regni gubernacula
iusticia faueat demonstrare. Scitis

- 45 17 ✓ o ducem eorum Anscatillum nomine cepit. / 10. TIRANN<I> baptismus
 306 18 ✓ Tempus quoque die VIII post natale sancti / Ioh(annis) baptiste
 68 15 - Galliis / tunc maxime commendabantur. / 32. {Et cum de} baptisterio
 45 19 ✓ as ducit. Ibique ei / vite ac mortis optionem dedit, si baptizaretur
 45 20 ✓ mortem promittens. / Tirannus mox absque contradictione baptizari petit. Sed dubium an fidei quicquam / habuerit. Quia e
 68 7 ✓ amenta deducti sunt. / b) folgt gestrichen An fideliter baptizari
 38 10 ✓ nt histor<ie tra>dunt. Post vero {a} <sancto / Remigio> baptizati <adpri>me clar<a semper> victoria <emicuis>se feruntur
 38 17 - egisse tradunt / hystoriae, post vero a sancto Remigio baptizati contra omnes gentium exterarum / impetus clara semper
 46 2 ✓ mersione in nomine patris et filii et / spiritus sancti baptizatus esset, Ingo ante signifer, gladio educto loetaliter e
 79 8 - tus an ipse esset interrogatur. At ille intrepidus, mox barbam / obvelatam detegit seseque esse monstrat multa vi in Ful
 44 7 ✓ uccedens, peditum fortunam opperiebatur. Nec minus et / barbari acies ordinaverant, ac indivisi adversarios excipere cog
 45 9 ✓ acumen, / hostes vibrabundus ingreditur. Precipitantur barbari, viresque amittunt. At regius / exercitus rediens, iteru
 222 13 ✓ est. / 96. OBITUS OTTONIS<. > / Hac tempestate Otto cum barbaris congressus, miserabili fortune succubuit. Nam et / exer
 41 4 ✓ e pacti, / in concordiam maximam rediere. Contumelias a barbaris iniectas ultum ire parati. Et / quia Karolus vix adhuc
 99 10 ✓ / litora dux cum principibus occurrat." Adelstanus rex barbaris non satis credens, ab / eis fidem per sacramenta super
 44 9 - ue lanceis obversis in / illos feruntur. Excepti vero a barbaris, plurimi dilabuntur, non tamen preter / adversariorum r
 240 10 ✓ bat, et nisi intra menses X copias a Gallis accipiat, / barbaris totam in deditionem transituram. Petebat itaque iterum
 47 9 - mum suscepit. Quibus rex / animum temperans, tumulto barbaro, Ingonem in gratia resumit. Et insuper castrum / quod Bl
 41 1 - catarrum. / Catillo principe ferebatur. Principes tanta barbarorum ignominia confecti, de pace / habenda per legatos int
 44 13 ✓ m / potiretur victoria spoliisque diripiendis instaret, barbarorum IIII que insidiosae in / abditis latuerant, ex obliquo
 42 16 - Brittanniam repentini irrumpunt. Brittanni repentino / barbarorum impetu territi, sevientibus cedunt. Cuique vitam tant
 45 15 - a O(doni) regi oblatus est. / a) ueber gestrichenem rex barbarorum; Trit. fol. 20 verkuerzt diesen und den folgenden / S
 44 5 - utpote vir audax ac violentus, cum XVI signis illatis / barbaros aggreditur. Sed peditum copias premittit, atque ex eis
 240 8 ✓ missam protulit, / que ducem petentem suffragia contra barbaros indicabat. Iam etiam Hispanie partem / hostibus pene ex
 94 11 ✓ ricus, / ab rege sese fieri successorem postulabat, vir barbarus, manu atque audacia nimius, et / cui solitum erat rerum
 132 8 ✓ lem quem in nullo suspectum habuerat, securus accessit. Barbarus vero militum / inopiam intuitus, cum multitudine armato
 226 21 ✓ strenuus Godefridus, Sigefridus quoque vir ill(ustris), Bardo etiam et Gozilo / fratres clarissimi et nominatissimi, ali
 246 3 ✓ trabibus longilatero scemate erexerunt, in cacumine, et basi
 78 18 ✓ rant, / montem loco oppositum conscendit, ubi etiam est basilica beate Genouefe virginis / a) folgt getilgt de militia e
 148 7 ✓ terpretatur angelorum domus, secus / fluvium Rhenum, in basilica beati Remigii Francorum apostoli. Domno itaque Marino /
 96 10 ✓ humoris superfluitate, / defecit, hominemque exivit. In basilica sancte Columbe virginis, apud Senonas multa / amicorum
 240 17 ✓ nerant, ad celebrandum regie coronationis honorem, / in basilica sancte Crucis, eius filium Rotbertum Francis laudantibu
 300 5 ✓ , domni pape legatum secum / habentes. Collecti ergo in basilica sancte dei genitricis Marie ordinatim more / ecclesiast
 173 14 ✓ mium affectus, vite / finem accepit. Sepultusque est in basilica sancti Dionisii martiris. / 6. Interea Ottone rege, Bul

Thom UB

Ms. 86/II

p. 8

liber. n. 101

enim quia nri officii. & aplice sedis est
maiora pectari negotia dis
pense. & dictante iusticia diffundere.
hoc autē quod inter eos agitur ne
quum. tante gravitatis est. tantiq. pe
riculi. ut si anobis aliqua fuerit ocea
sione neglectum. non solum. Alis & nob.
sed etia uniuersali ecclē magnū & la
mentabile pariat detrimentū. Qua
propter si alteruter p̄dictorū regum
huic nr̄i uoluntati ac deliberationi
parere. & ad uia monita locū dare ren
uerit. suāq. supbiam atq. cupiditatem
faceret contra honore dī ompis accendit
ad desolationē totius romani imperii
anhelare temptauerit. omnib. modis.
omniq. ingenio usq. ad mortē si oport
et sua uice. immo beati petri aucto
ritate ei resistat. & totius reg. u gub
nacula contradicendo. tam illū quam
om̄i sibi consentientes a cōmunionē
corporis & sanguinis dñi nr̄i iū xpi.
& animib. sc̄i ecclē separet. li uel
imp habentes in memoriam. quia sc̄i
solatū incurrit qui aplice sedis

- 90 4 a carcerali vero custodia / vix quinto Trit. fol. 29. / b) siehe unten bei I 57. / 57. <R>egis, ac <pyr>atarum con<flic>
138 11 ur. / a) folgt gestrichen preter suorum conscientiam. / b) Trithemius fol. 41 fasst den Inhalt von II 55 in den folgende
98 20 olgt gestrichen ac Ludouicum accersendum conclamant. / b) ueber gestrichenem Bononiam. / 3. LEGA<TIO> GALLO<RUM> ad Ade
37 12 qui Hiberie regioni nomen indidit usque in / oceanum. / b) ueber gestrichenem provincie Lugdunensi. / 3. MORES GALLORUM
78 20 gloria, priorumque nobilitate et filiorum utilitate. / b) ueber gestrichenem ut corda ad deum elevent eiusque. / dedica
67 4 sterent, a tergo appetiti, more pecudum sternerentur. / b) ueber getilgtem quinta. / 30. His ergo in utraque parte parat
40 21 n fol. 2b (ab Unde et latrociniis) auf Rasur. Auf fol. 2b, vielleicht von / Richers Hand: ANT(IDOTUM) Philonium ad catar
298 23 a) folgt gestrichen ad locum quod Mosomum appellatur. / b) zunächst gestrichen zugunsten von uebergeschriebenem iuxta M
baculis
139 8 ✓ es. / Sportulis itaque ab humero dependentibus ferratis baculis procedunt. Habitumque / mentiti peregrinum, urbem Parisi
baculo
120 12 iusque conquestio. / Otto penitus iniuriam dissimulans, baculo innixus coepto negotio finem dare stando / satagebat. Ac
Baiocharum
128 17 ✓ ostulat. Et ut ipse cum sufficientibus copiis / veniat, Baiocharum urbem ita si eam cum reliquis expugnet, accommodat. Du
Baiochas
132 7 censibus preerat / per legationem suasoriam accersitus, Baiochas cum paucis ad accersientem utpote ad / fidelem quem in n
133 3 ✓ ce capitur. / Hugo dux regem Rhodomi captum comperiens, Baiochas devenit. Pro regis captione / gratias redditurus, ac ut
128 19 ✓ pinorum potentibus trans Sequanam fluvium iter faciens, Baiochas pervenit. Quam / aggressus multa obsidione premit. Inter
Baioenses
129 2 ✓ ribus persuasi Nortmanni, / ad regem redeunt. Dux autem Baioenses urgebat. Rex duci obsidionem solvere per / legatos iu
Baioensibus
132 13 ✓ s pervenit. Urbemque ingressus, a civibus / eo quod cum Baioensibus conspirassent, captus ac tentus est. / a-a) Ludewic
132 6 ✓ erupit. Nam dum tempestivus adveniret, ab Hagroldo qui Baioensibus preerat / per legationem suasoriam accersitus, Baio
Baioensium
132 15 ✓ um a Rhodomensibus, ad quos Hairoldum filium / Thurmodi Baioensium principis fugiens solus ingressus est, capitur Haior
Baioeis
40 4 ✓ ropolis, Rhodomum esse dinoscitur, sex tantum urbibus / Baioeis videlicet, Abrincanto, Ebrocis, Sagio, Constantie, Lisoi
Balbum
39 4 annum regem, avum vero paternum, Ludouicum / cognomento Balbum, abavum autem Karolum Calvum, Germanorum atque / Gallorum
Baldricus
149 5 ✓ nebruggensis / episcopus, Euherus, Mindensis episcopus, Baldricus Treiectensis episcopus, / Heiroidus Salzburgensis epis
Balduino
54 12 ✓ nabat. Cui mox affuit quidam / Uuinemarus cum cohorte a Balduino missus. Metropolitanus cum esset cum paucis / a cohorte
Balduinum
53 23 ✓ ECTIO <FU>LCON(IS) archiepiscopi. / Quo rex comperto in Balduinum fertur, ac multa obsidionis vi castrum Atrabatum / ab
53 6 ✓ acilius refundi in sese regnum potuisset. Id etiam apud Balduinum / Morinorum principem admodum agitabat. Hic enim ab eo
Balduinus
54 5 ✓ ue habitis ei impertit. Unde et ad / nimiam pertrahitur Balduinus crudelitatem. Multaque affectus anxietate, ad ultionem
balistarum
151 16 ✓ adortus gladio enecat, alios vero nube sagittarum ac / balistarum loetaliter sauciat. Iniectisque iaculo ignibus, domum
balistas
244 9 ✓ rro instaurent. Nec defuere qui tanta subtilitatis arte balistas emittant, ut / apothecam in recta diametro duplici fora
balistis
224 8 ✓ ronte stare animo / non fuit, sagittarii cum arcubus et balistis per montana dispositi sunt. Dum ergo / exercitus subire
Baltildis
210 8 ✓ uit. / Nec minus centuriones previi eo ignorante sancte Baltildis monasterium apud Chelas / penitus subruerunt atque com
baptismatis
169 10 ✓ er / Henricus vocatus est. At Henricus mox post sacri baptismatis perceptionem, in albis / decedit, Karolus autem cum
baptismum
46 15 ✓ tura facinoris utilitas. Tirannum captum, metus causa / baptismum petiisse adverti. Eumque postquam dimitteretur, plurib
47 8 ✓ , / vel quia eius insidie penitus defecerint si in dolo baptismum susceperit. Quibus rex / animum temperans, tumultato ba